

Wymagania edukacyjne z historii

Dla klasy V.

I okres

Polska za Piastów.

Dopuszczający Uczeń:	Dostateczny Uczeń:	Dobry Uczeń:	Bardzo dobry Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - wie, co to jest legenda, plemię - wie, kim był: Mieszko I, Dobrawa, święty Wojciech, i kto to jest patron - wie, kim był Bolesław Krzywousty oraz Władysław Łokietek i czego dokonali - wie, kim był Kazimierz Wielki	<ul style="list-style-type: none"> - zna i potrafi opowiedzieć legendę o Lechu, Czechu i Rusie, o Piaście Kołodzieju i Popielu - zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I, - opowiada jak wyglądało życie codzienne ludzi w czasach Mieszka I - zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego, - - opowiada o męczeńskiej śmierci świętego Wojciecha. - zna datę koronacji Władysława Łokietka, - - wie kim byli Tatarzy, - - zna legendę o hejnale z Wieży Mariackiej, - wie kim byli Krzyżacy, wyjaśnia skąd się wzięli w Polsce. - wymienia osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, - - wie kim był Wierzynek, - zna datę założenia Akademii Krakowskiej, - opowiada o życiu średniowiecznych żaków.	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie legend w poznaniu historii - wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I - omawia role duchownych w państwie pierwszych Piastów - wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze plemiona żyjące na naszych ziemiach - pokazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski przez Bolesława Chrobrego - zna daty testamentu Bolesława Krzywoustego, sprowadzenia Krzyżaków do Polski, bitwy pod Legnica - wymienia przyczyny i skutki rozbicia dzielnicowego, pokazuje dzielnice na mapie - wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku swego panowania i przez	<ul style="list-style-type: none"> - zna legendy związane ze swoim miejscem zamieszkania - odróżnia źródła historyczne od legendy - rozumie znaczenie wykupienia ciała sw. Wojciecha przez Bolesława Chrobrego, - podejmuje próbę oceny panowania pierwszego króla Polski - wie komu przypadły poszczególne dzielnice - rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski, potrafi je ocenić - zna najważniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej - samodzielnie tworzy notatkę o wybranej postaci historycznej, wydarzeniu - analizuje tekst źródłowy i formułuje na jego podstawie wnioski

		niego przyłączone - omawia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego	
--	--	---	--

Zycie w średniowieczu.

Dopuszczający uczeń:	Dostateczny Uczeń:	Dobry uczeń:	Bardzo dobry Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - wie, co to jest klasztor, wymienia zajęcia zakonników - wie, kto to jest paz, giermek - wie co to jest herb, turniej i pasowanie na rycerza - wymienia elementy budowy zamku - wie jak wyglądało miasto w średniowieczu - wie co to jest ratusz - wie kim byli mieszczanie - wymienia zajęcia mieszkańców miast - rozpoznaje budowle w stylu romańskim i gotyckim - wie kim byli pątnicy i co to są relikwie - wymienia podstawowe zajęcia chłopców w średniowieczu - wie kim był sołtys - wie kim byli wikingowie 	<ul style="list-style-type: none"> - zna takie pojęcia jak opat, relikwie, zakon, klasztor - wymienia elementy średniowiecznego klasztoru - omawia zajęcia zakonników - wymienia średniowieczne zakony - opowiada o przepisywaniu ksiąg - opisuje herb, turniej rycerski, uroczystość pasowania - podaje zasady kodeksu rycerskiego - opisuje elementy budowy zamku - wskazuje na mapie Ziemię Świętą, Jerozolim - wie co to jest islam, zna zakony rycerskie - wskazuje i nazywa podstawowe cechy stylowe romańskiego i gotyckiego. - wie, jaki był podział pracy między mężczyzn, kobiety i dzieci - opisuje chłopskie domostwa - wymienia podstawowe potrawy średniowiecznych chłopów 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcje elementów średniowiecznego klasztoru - wie kim był sw. Benedykt - opowiada o Zawiszy Czarnym, rozumie znaczenie powiedzenia „polegać jak na Zawiszy” - rozróżnia grupy mieszczan, wymienia ich zajęcia - przedstawia różnicę między miastem średniowiecznym a współczesnymi - wymienia zabytki sztuki średniowiecznej - wie, jakie miał obowiązki i przywileje sołtys - porównuj wie średniowieczną ze współczesne - wymienia chłopskie powinności wobec właściciel wsi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje mnichów z poszczególnych zakonów - rozumie znaczenie klasztorowi w średniowieczu - rozumie znaczenie kodeksu rycerskiego - porównuje życie średniowiecznych mnichów, rycerzy, mieszczan i chłopów - wymienia zabytki Krakowa w stylu romańskim i gotyckim

II Okres

Europa i Polska w czasach Jagiellonów.

Dopuszczający uczeń:	Dostateczny uczeń:	Dobry uczeń:	Bardzo dobry uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim była królowa Jadwiga i Władysław Jagiełło - Wie, kim byli Krzyżacy - wie co to jest unia personalna - zna datę bitwy pod Grunwaldem - wie, co to była wojna trzynastoletnia, zna jej datę i skutek - wskazuje na osi czasu czas trwania renesansu w Europie - wie, kim był: Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Krzysztof Kolumb - zna datę odkrycia Ameryki - wie, kim był Zygmunt Stary, Zygmunt II August, Mikołaj Kopernik - opowiada o życiu codziennym na wawelskim dworze - wie co to jest husaria, pospolite ruszenie, sejm, sejmik, wolna elekcja, tolerancja religijna - zna pierwszych królów elekcyjnych - wie jak wyglądał dwór szlachecki - wie co nazywamy Rzeczpospolitą Obojga Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> - zna legendę o klamerce królowej Jadwigi - wskazuje na mapie Wielkie Księstwo Litewskie, Królestwo Polskie za panowania Wł. Jagiełły, Malbork, Gdańska, Pomorze Gdańskie, Grunwald - zna datę zawarcia unii w Krewie - opowiada o bitwie pod Grunwaldem, - zna i wyjaśnia pojęcia: humanista, renesans, człowiek renesansu - wie, dlaczego renesans rozpoczął się we Włoszech - wie, kim był Ferdynand Magellan - wymienia przyczyny i skutki odkryć geograficznych - wskazuje na mapie drogę wyprawy Kolumba i Magellana - wie kim była Bona Sforza, Jan Kochanowski, Mikołaj Rej - zna i wyjaśnia pojęcie „złoty wiek” - wie skąd się wzięła nazwa włoszczyzna - opowiada o życiu Mikołaja Kopernika - wskazuje i nazywa elementy architektury 	<ul style="list-style-type: none"> - wie dlaczego Jadwiga zasiadła na polskim tronie - wymienia przyczyny i skutki unii w Krewie - zna cherub Litwy i Królestwo Polskiego - opowiada jak Krzyżacy założyli swoje państwo - wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Zakonem - zna obraz Jana Matejki „ Bitwa pod Grunwaldem” - rozpoznaje najważniejsze dzieła renesansu - wie kim był Vasco da Gama - rozpoznaje najważniejsze zabytki architektury renesansowej - objaśnia teorie heliocentryczna - wyjaśnia kim był w XVIw. Człowiek renesansu - wskazuje zabytki renesansu w Krakowie - wymienia przyczyny i skutki reformacji - wie czym były przywileje, odróżnia senat od izby poselskiej - wyjaśnia pojęcie : „spichlerz Europy” - wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje samodzielnej oceny unii w Krewie - zna znaczenie bitwy pod Grunwaldem - samodzielnie dokonuje oceny odkryć geograficznych - wie, kim był Stańczyk, rozpoznaje jego wizerunek na obrazie Jana Matejki - wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem - dokonuje oceny skutków wynalezienia druku i broni palnej - wie kim byli jezuita - wymienia zajęcia magnatów

	renesansowej - rozpoznaje budowę w stylu renesansowym - wie co to jest reformacja - wie kim był Marcin Luter - wie skąd się wzięła szlachta i jakie miała obowiązki - zna podział stanu szlacheckiego ze względu na majątek - wie co to jest trybunał - zna datę i postanowienia unii lubelskiej - wymienia narodowości zamieszkujące Rzeczpospolitą - wie dlaczego wprowadzono w Polsce wolną elekcję - wie czym są artykuły henrykowskie - opowiada jak przebiegała elekcja i kto mógł wybierać króla - wie co to jest pańszczyzna, folwark, czym zajmowali się flisacy	Rzeczpospolita Obojga Narodów. - opowiada jak wygląda dwór szlachecki, folwark	
--	---	---	--

Rzeczpospolita XVII i XVIII wieku.

Dopuszczający Uczeń:	Dostateczny Uczeń:	Dobry Uczeń:	Bardzo dobry Uczeń:
- wie co jest husaria i jak wyglądał husarz - wie co określamy potopem szwedzkim - wie kim był Jan Kazimierz, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, Tadeusz	- podaje przyczyny i skutki wojen polsko – tureckich, polsko - szwedzkich - zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu szwedzkiego - wymienia osiągnięcia	- opowiada o obronie Jasnej Góry i roli Stefana Czarnieckiego w potopie szwedzkim - zna datę bitwy pod Chocimiem - wyjaśnia termin „Lew Lechistanu”	- rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry dla narodu polskiego - dokonuje oceny udziału Rzeczpospolitej w bitwie pod Wiedniem - wie, czym był order

<p>Kościuszko, Wojciech Bartos</p> <p>- zna datę bitwy pod Wiedniem, konstytucji 3 Maja, rozbiorów Polski, powstania kościuszkowskiego</p>	<p>kulturalne króla Poniatowskiego</p> <p>- wie kim byli M. Bacciarelli i Canaletto</p> <p>- wie co to jest oświecenie, klasycyzm</p> <p>- wymienia przyczyny rozbiorów Polski</p> <p>- opowiada o postanowieniach Konstytucji 3 maja</p> <p>- wie co to jest insurekcja, kim byli kosynierzy</p> <p>- wskazuje przyczyny upadku państwa polskiego</p> <p>- wie, dlaczego Tadeusza Kościuszkę nazywamy bohaterem dwóch narodów.</p>	<p>- opowiada o przebiegu bitwy pod Wiedniem</p> <p>- wie kim był Ignacy Krasicki, Hugo Kołłątaj, Grzegorz Piramowicz</p> <p>- wie w jakim celu powołano Komisje Edukacji Narodowej i czym się ona zajmowała</p> <p>- wie co to jest Szkoła Rycerska , Collegium Nobilium</p> <p>- wskazuje na mapie ziemie zabrane w I, II i III rozbiorze Polski</p> <p>- opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego wskazując szlak i bitwy na mapie</p> <p>- opowiada o Sejmie Wielkim i jego reformach</p>	<p>„Virtuti Militari”</p> <p>- potrafi dokonać oceny insurekcji wskazując jej mocne i słabe strony</p>
--	---	---	--

Ocena celująca

Uczeń:

- spełnia wymagania edukacyjne przewidziane na poszczególne stopnie.
- Posiada wiedze wykraczającą poza program nauczania, wynikającą z jego indywidualnych zainteresowań i poszukiwań.
- Samodzielnie poszerza swoją wiedzę, chętnie podejmuje dodatkowe prace.
- Jest zawsze wzorowo przygotowany do lekcji.
- Aktywnie uczestniczy w lekcjach, samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane na lekcji.
- Potrafi na forum klasy zaprezentować własne zdanie, popiera je logiczną argumentacją.
- Z powodzeniem uczestniczy w szkolnych i poza szkolnych konkursach historycznych.

Uczniowie oceny z historii uzyskują z:

- a) Odpowiedzi ustnych – materiał z 3 ostatnich lekcji
- b) Kartkówek – zapowiadane na bieżąco, obejmują materiał z 3 lekcji
- c) Sprawdzianów – zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, obejmują materiał wskazany przez nauczyciela
- d) Zadań domowych
- e) Pracy na lekcji